

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4004/2021
26.08.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Анита Нуховић адвокат из ..., против тужених Општине Сјеница, коју заступа Општинско правобранилаштво Сјеница, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ и КК, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Ацо Васојевић адвокат из ..., ради дискриминације и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Новом Пазару Гж 1327/19 од 03.12.2019. године, у седници већа одржаној 26.08.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против решења Вишег суда у Новом Пазару Гж 1327/19 од 03.12.2019. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Сјеници П 247/14 од 12.08.2019. године одбачен је као непотпун предлог тужиоца за понављање поступка од 19.04.2019. године, окончаног пресудом Основног суда у Сјеници П 274/14 од 29.09.2017. године и пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 623/18 од 21.02.2019. године.

Решењем Вишег суда у Новом Пазару Гж 1327/19 од 03.12.2019. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено је решење Основног суда у Сјеници П 274/14 од 12.08.2019. године.

Против правноснажног решења донетог у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом одредбе члана 408. у вези члана 420. став 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011, 49/2013 - УС, 74/2013 - УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020, у даљем тексту ЗПП) и оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према стању у списима, пресудом Основног суда у Сјеници П 274/14 од 29.09.2017. године, потврђеном пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 623/18 од

21.02.2019. године, одбијени су и одбачени сви тужбени захтеви и обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове поступка.

Тужилац је дана 19.04.2019. године поднео предлог за понављање поступка, а затим и допуну предлога дана 22.04.2019. године, с позивом на разлоге прописане чланом 426. тачка 2, 3. и 10. ЗПП. У предлогу је указао да су пресуде нижестепених судова захваћене битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 7. и тачка 12. у вези члана 8. ЗПП, битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 4. ЗПП, јер је о тужбеним захтевима у вези са дискриминацијом одлучивао стварно ненадлежан суд, као и да се незаконито поступање другостепеног суда огледа у чињеницама да првостепену пресуду није испитао у границама у којима се побија жалбом, да није ценио жалбене наводе тужиоца којима је указано да је у току трајања првостепеног поступка један од тужених ББ преминуо, због чега је поступак у односу на тог туженог морао бити прекинут, ни наводе да је у предметној парници све тужене, осим Општине Сјеница, заступао адвокатски приправник ЈЛЈ, по пуномоћју адвоката Аца Васојевића, која је била волонтер и која није била запослена у наведеној адвокатској канцеларији, нити уписана у адвокатску комору као приправник. Као разлог за понављање поступка тужилац наводи и да је првостепена пресуда заснована на правно непостојећим одлукама - решењу Општине Сјеница о разрешењу тужиоца од 06.12.2011. године које је поништено пресудом Управног суда У 17833/13 од 15.05.2014. године и на пресуди Управног суда У 13690/11 од 02.02.2012. године која је укинута пресудом Врховног касационог суда Узп 109/12 од 07.12.2012. године, због чега наведене одлуке нису подобне да би се на њима засновала првостепена пресуда, а што другостепени суд није ценио у жалбеном поступку.

Одлучујући о предлогу за понављање поступка, нижестепени судови су применом члана 430. став 1. у вези члана 429. став 2. Закона о парничном поступку одбацили предлог као непотпун оценивши да разлози наведени у предлогу не могу бити законски основ за понављање поступка због тога што подносилац предлога за своје наводе није доставио доказе, а неке од чињеница које је навео као разлог за понављање поступка су му биле познате и у току првостепеног поступка, па је исте тада могао да истакне.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови донели побијана решења и одбацили предлог за понављање поступка као непотпун.

Предлог за понављање поступка је ванредни правни лек који се подноси против правноснажне одлуке, чија је сврха отклањање одређених недостатака у погледу чињеничног утврђења на коме је заснована одлука која се предлогом побија, као и најтежих повреда одредаба парничног поступка. Овај правни лек има за циљ да се у поступку који је покренут предлогом, после наступања правноснажности, неправилна односно незаконита судска одлука укине, да се поново расправе спорна питања и донесе правилна и законита одлука.

Према члану 429. став 1. ЗПП предлог за понављање поступка подноси се суду који је донео одлуку у првом степену. Према ставу 2. истог члана у предлогу морају да се наведу: законски основ по коме се тражи понављање, околности из којих произлази

да је предлог поднет у законском року и докази којима се поткрепљују наводи предлагача.

Одредбом члана 430. став 1. прописано је да ће првостепени суд неблаговремене (члан 428), непотпуне (члан 429. став 2) или недозвољене (члан 85. став 6. и члан 428) предлоге за понављање поступка одбаци решењем без одржавања рочишта.

Полазећи од наведеног, правилан је закључак нижестепених судова да је предлог за понављање поступка непотпун, јер у њему нису наведени нити достављени докази којима се поткрепљују наводи тужиоца да је првостепена пресуда у овом спору заснована на правно непостојећој пресуди Управног суда У 13690/11 од 02.02.2011. године која је укинута пресудом Врховног касационог суда Узп 109/12 од 07.12.2012. године. Тужилац уз предлог за понављање поступка не доставља наведене пресуде, а само позивање на те пресуде и по оцени овог суда не може бити доказ о постојању одређених недостатака у погледу чињеничног утврђења на коме је заснована одлука која се предлогом побија.

Одредбом члана 426. тачка 10. ЗПП прописано је да се поступак који је правоснажно завршен може поновити ако странка сазна за нове чињенице или нађе или стекне могућност да употреби нове доказе на основу којих је за странку могла бити донета повољнија одлука да су те чињенице или докази били употребљени у ранијем поступку. Сагласно наведеном, услов за понављање правоснажно завршеног поступка, применом цитиране одредбе члана 426. тачка 10. ЗПП је истицање само оних чињеница које нису истицане у ранијем поступку и за које странка није знала до доношења правоснажне судске одлуке, а које су постојале у време трајања тог поступка. Осим тога, неопходан услов за понављање поступка по овом основу је и да се ради о таквим новим чињеницама и новим доказима који би могли утицати на повољнију одлуку по странку да су били употребљени у ранијем поступку.

Наводи тужиоца да је током трајања поступка преминуо један од тужених ББ, због чега је у односу на њега поступак морао бити прекинут и наводи да тужене током поступка није заступао пуномоћник из реда адвоката, већ адвокатски приправник ЛЛ која није била запослена у адвокатској канцеларији адвоката Васојевића, нити уписана у адвокатску комору као приправник и по оцени ревизијског суда не представљају нове чињенице у смислу члана 426. тачка 10. ЗПП, које би могле водити понављању правоснажно окончаног поступка јер се ради о чињеницама које су тужиоцу биле познате и пре доношења судске одлуке. Ово имајући у виду да је адвокатски приправник ЛЛ заступала тужене на више рочишта на којима је био присутан тужилац, па тужиоцу чињеница да је заступник странака адвокатски приправник није била непозната, као ни чињеница смрти туженог ББ због које је прекинут други поступак у којем је овде тужилац учествовао као странка у поступку.

Осим тога, наводи тужиоца да је тужене током поступка заступао адвокатски приправник који није био запослен у адвокатској канцеларији, не представља ни разлог за понављање поступка из члана 426. тачка 3. ЗПП. Према наведеној одредби закона поступак који је одлуком суда правоснажно завршен, може се по предлогу странке поновити ако је у поступку као тужилац или тужени учествовало лице које не може бити странка у поступку, или ако странку која је правно лице није заступало овлашћено лице, или ако парнично неспособну странку није заступао законски

заступник, или ако законски заступник, односно пуномоћник странке није имао потребно овлашћење за вођење парнице или за поједине радње у поступку, уколико вођење парнице, односно вршење појединих радњи у поступку није било накнадно одобрено. Из тога следи да понављање поступка који је одлуком суда правноснажно завршен, из разлога што пуномоћник странке није имао потребно овлашћење за вођење парнице или за поједине радње у поступку, може захтевати само она странка на коју се ти недостаци односе. То даље упућује на закључак да предлог за понављање поступка не може да се изјави из разлога што је противна странка била неуредно заступана, док би у супротном такав предлог требало одбацити као недозвољен, сагласно одредби члана 429. Закона о парничном поступку, из разлога што предлагачу разлог за понављање поступка због незаконитог заступања противне странке није дат законом.

Ревизијски суд налази да је правилна оцена нижестепених судова да ни наводи тужиоца којима указује да је о његовим захтевима у вези дискриминације одлучивао стварно ненадлежни суд не могу бити основ за понављање поступка. Ово имајући у виду одредбу члана 15. став 2. ЗПП, према којој ако се у току поступка промене околности на којима је заснована надлежност суда или ако тужилац смањи тужбени захтев, суд који је био надлежан у време подношења тужбе остаје и даље надлежан и ако би услед ових промена био надлежан други суд исте врсте, те чињенице да је тужба у овој правној ствари поднета је 01.11.2011. године, а Закон о изменама и допунама Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 101/13), којим је прописана стварна надлежност виших судова за спорове у вези дискриминације, ступио на снагу 01.01.2014. године, дакле после подношења тужбе, због чега је правилан закључак нижестепених судова да је надлежност суда у овом случају заснована на одредбама ЗПП и Закона о уређењу судова, који су били на снази у време подношења тужбе.

Неосновани су наводи ревизије којима се указује на постојање разлога за понављање поступка прописаних чланом 426. тачка 2. ЗПП, јер је незаконитим поступањем другостепеног суда тужиоцу онемогућено да расправља пред другостепеним судом у поступку поводом жалбе у пуном капацитету у смислу жалбених разлога изнетих против првостепене пресуде. По оцени Врховног касационог суда тужиоцу је кроз право на жалбу против првостепене пресуде омогућено расправљање пред судом. Другостепени суд је, крећући се у границама разлога наведених у жалби, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1) до 3), 5), 7), и 9), као и на правилну примену материјалног права, оценио жалбене наводе који су били од значаја за одлуку и о изјављеној жалби одлучио без расправе, сходно члану 383. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу одредбе члана 414. у вези члана 420. став 5. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић